

UZNESENIE

Krajský súd v Trnave vo veci exekúcie oprávnenej: **Pxxxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxxxxxx**, zast. advokátkou: JUDr. **AXXXXXXXXXXXXXX**, proti povinnému: **XXXXXXXXXXXXX**, o **3.806,97 eur s príslušenstvom**, o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Okresného súdu Galanta z 21. júla 2010 č. k. 26Er 344/2010-14, EX 282/2010 (správne len „26Er/344/2010-16“) takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa sumy presahujúcej 1.493,73 eur **p o t v r d z u j e .**

Vo zvyšku napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **r u š í** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa (reprezentovaný jeho vyššou súdnou úradníčkou) zamietol žiadosť súdneho exekútora Mgr. **DXXXXXXXX KXXXXXXXX** a o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci vedenej týmto (exekútorom) pod sp. zn. EX 282/2010. Toto rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 41 ods. 2 písm. d/, § 44 ods. 2 a 3 E. p. (zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, čiže exekučného poriadku); § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej tiež len „ZoRK“) i s odvolaním sa na § 34 rovnakého zákona; § 2 písm. a/ a b/, § 3 a § 4 ods. 2 písm. a/ a ods. 4 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej tiež len „ZoSÚ“); § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, §§ 39 a 52, § 53 ods. 1 a 4 a § 54 ods. 2 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení); § 497 ods. 1 Obch. z. (Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a čl. 5 Smernice Rady EÚ č. 93/13/EHS (o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Vecne mal za to, že tu šlo o prípad snahy oprávnenej vymôcť plnenie priznané rozhodcovským rozsudkom, ktorý však bol založený na zmluve účastníkov o revolvingovom úvere č. 8000067322 zo 17. apríla 2007 (ďalej tiež len „tzv. úverová zmluva“) neplatnej pre neurčitosť, nejasnosť a nezrozumiteľnosť, pričom takouto zmluvou boli zároveň dojednané i viaceré neprímerané podmienky (najmä výška sankcií za porušenie povinností dlžníkom v postavení spotrebiteľa). Z tohto dôvodu a pre neuplatnenie rozhodcom pri jeho rozhodovaní žiadnej z noriem tzv. spotrebiteľského práva potom šlo aj o právnu nedovolenosť priznaného plnenia a jeho rozpor s dobrými mravmi a nemožnosť vyhovieť žiadosti o udelenie poverenia (na vykonanie exekúcie); uzavrel napokon okresný súd.

Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie oprávnená, navrhujúc zrušenie uznesenia a vrátenie vecí súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Súdu prvého stupňa vytkla nesprávnosť právneho posúdenia ním veci, majúc predovšetkým za to, že tu ani zo známych rozhodnutí Európskeho súdneho dvora (ESD) v tzv. spotrebiteľských veciach nemožno vyvodit' oprávnenie exekučného súdu nahrádzať právom predpokladaný postup obrany žalovaného (dnes povinného) v rozhodcovskom konaní (podanie žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku v určenej lehote). Podľa odvolateľky je teda bez opory v zákone a i porušením čl. 2 ods. 2 Ústavy preskúmanie právneho dôvodu plnenia priznaného rozhodcovským rozsudkom (tzv. úverovej zmluvy), pretože exekučný súd pri posudzovaní rozporu plnenia priznaného exekučným titulom z pohľadu kritérií uvedených v § 45 ZoRK sa má obmedziť len na výrok rozhodnutia a nie je

preto oprávnený tiež na skúmanie i zmluvných podmienok. V ďalšom sa potom odvolaním pomerne podrobne polemizovalo s jednotlivými vecnými výhradami súdu prvého stupňa či už voči exekučnému titulu, alebo k tzv. úverovej zmluve (tu predovšetkým s cieľom vyvrátiť jeden z kľúčových záverov okresného súdu a takto presvedčiť, že by aj u vzťahu oprávnenej a povinného z prejednávanej veci nemalo ísť o spotrebiteľský, ale o štandardný obchodný vzťah, v ktorom prakticky všetky sankcie zatážujúce povinného sú len dôsledkom jeho neuspokojivej platobnej disciplíny).

Povinný odvolací návrh nepodal.

Odvolací súd prejednal podľa § 251 ods. 4, § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) v medziach odvolania oprávnenej celú vec (žiadosti o poverenie) a to bez pojednávania (pretože nešlo o vec samu ani o žiaden zákonom predpokladaný prípad potreby prejednávania aj takejto veci na pojednávaní odvolacieho súdu) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie treba považovať až na jeden čiastkový záver súdu prvého stupňa za správne; čo spôsobovalo, že odvolaniu oprávnenej bolo možno priznať len čiastočný vecný úspech.

Predovšetkým sa totiž žiada uviesť, že vo vzťahu k ťažiskovému posúdeniu veci súdom prvého stupňa (čím treba rozumieť závery o vadách tzv. úverovej zmluvy a následne i rozhodcovského rozsudku vydaného na jej základe) odvolací súd nemá dôvod nestotožniť sa s dôvodmi použitými súdom prvého stupňa na obhajobu ním zvoleného postupu a zanesenými tiež do odôvodnenia napadnutého uznesenia. S jednou výnimkou (ktorej bude venovaná neskoršia časť tohto odôvodnenia) by teda aj tu (obdobne ako v inej súbežne prejednávanej veci tej istej oprávnenej vedenej Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 10CoE/326/2010 a rozhodnutej ním uznesením z dnešného dňa) na správnosť a tiež objektívnu argumentačnú presvedčivosť okresným súdom ponúknutých dôvodov postačovalo reagovať i len konštatovaním správnosti dôvodov súdu prvého stupňa odvolacím súdom s odvolaním sa na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O. s. p.). Ako pre nutnosť poskytnutia aj povinnému stanoviska odvolacieho súdu k rozhodujúcim odvolacím námietkam oprávnenej (bez ohľadu na to, že takejto účastníčke, čiže odvolateľke z oboch tu spomínaných konaní sa už vysvetlenia dostalo v inom rozhodnutí tunajšieho súdu), tak najmä pre už naznačenú právnu i logickú chybu v argumentácii súdu prvého stupňa spôsobujúcu aj čiastočnú nesprávnosť jeho rozhodnutia však odvolací súd považuje za potrebné doplniť (§ 219 ods. 2 O. s. p. in fine) nasledovné :

Neopodstatnenými boli tie námietky oprávnenej, podľa ktorých i s odvolaním sa na judikatúru (ustálenú rozhodovaciu prax) ESD v tzv. spotrebiteľských veciach exekučnému súdu neprislúcha oprávnenie nahrádzať nečinnosť spotrebiteľa pri spochybňovaní ním výsledku rozhodcovského konania (teda nepodanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku), pričom opačný postup (tu rozumej skúmanie exekučného titulu predstavovaného rozhodcovským rozsudkom zo strany exekučného súdu a to i z hľadísk odvolávajúcou sa oprávnenu neprijímaných) by navyše mal byť postupom bez opory v zákone a dokonca tiež vybočením z medzí ústavného rámca činnosti štátnych orgánov (zakotveného o. i. v odvolaní spomenutom čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, čiže ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov a vyjadriteľného i tak, že štátne orgány môžu konať len to, čo je zákonom dovolené).

Sú to totiž najmä ustanovenia § 44 ods. 2 a 3 E. p., ktoré zakotvuje nielen možnosť, ale aj povinnosť exekučného súdu zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak je tu nesúlad žiadosti o poverenie, návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Tunajší odvolací súd pritom už viackrát (a vo vzťahu k oprávnenej totožnej s tou

z prejednávanej veci dokonca nie tak dávno – uznesením z dnešného dňa) poukázal na to, že práve takáto úprava je prostriedkom ostatnej preventívnej kontroly zákonnosti v procese exekučného vymáhania splnenia uloženej povinnosti a je to práve ona, ktorej účelom je zabrániť v donútení niekoho k splneniu ním dobrovoľne ne(s)plnenej povinnosti tam, kde by práve opak, čiže „odobrenie“ exekúcie bol/o možným len za cenu porušenia práva. Ani tu tak nie je dôvod ustupovať od názoru, že udelenie poverenia exekútorovi oň žiadajúcemu je možným len v prípade nezistenia exekučným súdom rozporu so zákonom u žiadnej z celkom troch listín (písomností) v súhrne predstavujúcich podklad pre vedenie exekúcie (1. žiadosť o udelenie poverenia, 2. návrh na vykonanie exekúcie a 3. exekučný titul); pričom naopak pre rozhodnutie významovo opačné (a konkrétnu exekúciu prakticky končiacu), čiže pre zamietnutie žiadosti o poverenie postačuje zistenie príslušného nesúladu u ktorejkoľvek (a to i len jedinej z nich) a z pohľadu dopadu na výsledok konania pred exekučným súdom je právne absolútne bez významu, či vadou rozporu so zákonom trpí žiadosť, návrh alebo titul.

Ak potom platí i to, že doplnením zhora priblíženej právnej úpravy (v E. p.) sú i ustanovenia § 45 ods. 1 a 2 ZoRK výslovne predpokladajúce zastavenie exekúcie exekučným súdom a to i bez návrhu v prípade výskytu niektorých najzávažnejších nedostatkov rozhodcovského rozsudku reprezentujúceho exekučný titul a tiež v prípade zaviazania takýmto rozhodnutím účastníka na objektívne nemožné či právom nedovolené plnenie alebo i plnenie odporujúce dobrým mravom, z logiky veci tu vyplýva, že pri uplatnení takéhoto postupu ZoRK či akýkoľvek iný zákon s uskutočnením konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku ani nepočíta. Je to tak práve preto, že ak by takéto konanie v konkrétnej veci bolo vedené, jeho negatívny výsledok (čiže zamietnutie žaloby) by mal zásadne byť aj poskytnutím takej odpovede na otázky majúce sa inak vyriešiť exekučným súdom, ktorá by možnosť až následného riešenia ním rovnakého problému prakticky vylúčila. V pomere oboch potenciálne všeobecným súdom uskutočniteľných konaní (1. konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku a 2. exekučného konania) tu totiž treba pracovať i s prekážkou konania v podobe právoplatne rozsúdenej veci (§ 159 ods. 3 O. s. p.), nakoľko nemožno prijať takú interpretáciu, pri ktorej by jestvovala možnosť, aby exekučný súd tú istú otázku (dovolenosti plnenia a validity rozhodcovského rozsudku) posúdil odchyľne od súdu zaoberajúceho sa žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak by tu však naopak došlo k zrušeniu rozhodcovského rozsudku, znamenalo by to ako faktické prijatie argumentácie nasvedčujúcej vadám takéhoto titulu na ujmu pretrvania jeho ďalšej existencie, tak i stav, v ktorom rozhodnutím súdu bol takýto titul odstránený (takže by tu už odpadala diskusia o tom, či titul trpí alebo netrpí určitými vadami, nakoľko tento by tu už v čase dôjdenia veci na pretras pred exekučným súdom ani nebol).

Práve tým treba považovať za vyvrátenú argumentáciu oprávnenej drujúcu v prospech nutnosti podania žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku a nemožnosti „prevzatia iniciatívy“ pri vytýkaní prípadných väd rozhodcovského rozsudku exekučným súdom, keď napokon trvať treba i na tom (opäť ustálenom tunajším súdom už v minulosti), že exekučný súd nemôže rezignovať na možnosť odopretia vykonania exekúcie na podklade titulu odporujúceho zákonu a prekážkou mu v tom nemôžu byť ako nie celkom totožné zákonné formulácie v E. p. a ZoRK (vytvárajúce priestor pre možný, avšak len prvoplánový, hoc aj zmluvnými partnermi spotrebiteľov v obdobných veciach s obľubou uprednostňovaný výklad, podľa ktorého by z dôvodov uvedených v ust. § 40 ods. 1 písm. a/ a b/ a § 45 ods. 1 a 2 ZoRK malo byť možným len zastavenie exekúcie), tak ani nepodanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Rozhodujúcim tu totiž napokon je, že exekučný súd pri postupe podľa § 44 E. p. ani podľa § 45 ZoRK neprijíma žiadne rozhodnutie, ktorým by sa pasoval do pozície oprávneného súdu a formálne zrušil exekučný titul (predstavovaný rozhodcovským rozsudkom ako rozhodnutím iného orgánu než súdu vedúcim k tomu, že konkrétnym problémom sa tzv. všeobecný súd môže – s výnimkou paralelne zachovanej možnosti podania žaloby o zrušenie rozhodcovského

rozsudku – zaoberať najskôr v štádiu udeľovania poverenia exekútorovi), môže mu však (tu spomínanému titulu) za určitých okolností odoprieť vykonateľnosť. Prijatie opačného názoru by pritom malo za následok, že súdy by buď nevenovali žiadnu pozornosť exekučným titulom (ak by tieto nemali oprávnenie skúmať či už vôbec alebo len formálne), alebo by napriek zisteniu konkrétnych a často závažných väd exekučného titulu mali byť nútené najskôr do udelenia poverenia (a tým aj k legitimizovaniu exekučného vymáhania pohľadávky) a až následne by mali byť oprávnenými uvažovať o zastavení exekúcie. Záujem na takomto výklade však zjavne odporuje logike, keďže zákonnosť titulu, ako aj návrhu či žiadosti sú ich atribúty, ktoré tu sú (alebo naopak nie sú) už v čase rozhodovania o udelení poverenia a plynutie času na tom obvykle nie je spôsobilé nič zmeniť (z ktorého dôvodu zastavovanie exekúcií z tu objasňovaného dôvodu treba považovať za opodstatnené a zároveň za náležitý procesný nástroj len tam, kde práve v dôsledku určitého zlyhania v čase rozhodovania o poverení – v procese udeľovania poverenia – došlo k udeleniu poverenia, hoci sa tak vôbec nemalo stať).

I k námietke len obmedzenou možnosťou skúmania rozhodcovského rozsudku exekučným súdom tunajší súd už viackrát v obdobných veciach zdôraznil, že pri posudzovaní súladu so zákonom iných exekučných titulov než tých vydávaných súdmi nie vždy význam má len výrok rozhodnutia. Hoci najčastejšie rozpornosť exekučného titulu so zákonom (čo platí i pre postupy zákon „len“ obchádzajúce) je tak zjavná, že na ňu možno usúdiť už z jednoduchého porovnania výroku titulu s príslušnou právnou úpravou, to ešte neznamená, žeby rozpor titulu so zákonom nemohli založiť aj iné jeho nedostatky (najmä vady identifikácie účastníkov konania v úvodnej časti rozhodnutia či rôzne vady jeho odôvodnenia). Bez ohľadu na to, či v konkrétnej veci ide o prípad výskytu väd len z prvej skupiny zhora, alebo väd z tej druhej či dokonca o prípad kumulácie väd z oboch skupín, u skúmania titulov predstavovaných rozhodcovskými rozsudkami sa exekučný súd nemôže vyhnúť skúmaniu zmlúv (v čom tak treba argumentáciu oprávnenej z jej odvolania priamo odmietnuť) už len pre potrebu vyhodnotenia rozhodcovskej doložky, posúdenia charakteru vzťahu a aj určenia rozhodného hmotného práva (za účelom zistenia súladnosti samotného titulu so zákonom). Práve tým je ale dané ako to, že hranice tu diskutovaného skúmania ťažko exaktne určiť (a odvolací súd tak kategorické úvahy oprávnenej i skalopevnosť presvedčenia o ich správnosti tejto účastníčke z určitého pohľadu závidí), tak i to, že pre posúdenie rozhodných otázok (čo osobitne platí pre možnosť výskytu väd odôvodnenia titulu, resp. možnosti zistenia nesúladnosti aj jeho výroku až porovnaním výroku, odôvodnenia a tiež hmotnoprávneho základu rozhodnutia – čiže zmluvy) spravidla nebude postačujúcim exekučný titul, návrh a žiadosť (v ktorých niekedy i zámerne môže byť len obmedzené penzum informácií – reálne sťažujúce plnenie úloh exekučného súdu).

V prípade vecných výhrad odvolateľky voči posúdeniu veci súdom prvého stupňa potom za správny treba považovať predovšetkým ten záver vyplývajúci z odôvodnenia napadnutého uznesenia (a to navzdory odchylnému názoru oprávnenej), podľa ktorého údaje obsiahnuté v tzv. formulárovej zmluve účastníkov zo 17. apríla 2007 a to konkrétne v časti obsahujúcej už zmluvné dojednania (oprávnenou vyplnená časť pojatá do bodu 6. zmluvy) nezodpovedali požiadavkám kladeným na zmluvu o spotrebiteľskom úvere ustanovením § 4 ods. 2 písm. a/ ZoSÚ (inak zákona platného a účinného v čase uzavretia zmluvy, s účinnosťou od 2. apríla 2010 však nahradeného novším zákonom č. 129/2010 Z. z.).

Podľa takéhoto ustanovenia (v znení platnom a účinnom do 31. decembra 2007 vrátane, teda do nadobudnutia účinnosti zákona č. 568/2007 Z. z.) zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí (odkaz na § 43 O. z. – pozn. odvolacieho súdu i priamo v zákonom ustanovení) obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť.

Z náležitostí zhora tie pred bodkočiarkou sú obligatónnymi (povinnými), teda s následkom v podobe neplatnosti zmluvy a nedovolenosti od nej odvodzovanej požiadavky na plnenie v prípade ich absencie, kým uvedenie ďalších zákonná úprava viaže na možnosť tak urobiť. Nemôže tak byť žiadnej pochybnosti o tom, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzavretia zmluvy oprávnenej a povinného z prejednávanej veci bolo aj uvedenie sumy istiny, počtu splátok istiny, úrokov aj iných poplatkov a tiež termínov splátok. Súhlasiť potom treba so súdom prvého stupňa, že formulácie v rozhodnej (z hľadiska dojednaní účastníkov právne významnej) časti formulárovej zmluvy neboli dostatočne určitými a pre prípad snahy tvrdiť opak obsahovali zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. V zmluve totiž chýbalo celkom jednoznačné vymedzenie sumy istiny aj úrokov úveru a pre prípad záujmu považovať za prvý z takto chýbajúcich údajov sumu 45.000 niekdajších Sk (označenú príslušným bodom zmluvy za poskytnutú čiastku) platí, že práve túto možnosť (a zároveň i hodnovernosť predloženej písomnej zmluvy) oprávnená obsahom vlastného odvolania v prejednávanej veci fakticky poprela (tvrdením, podľa ktorého povinnému poskytnutou sumou a teda istinou úveru mala byť suma dvojnásobná, čiže 90.000 niekdajších Sk), pričom druhý údaj (suma úrokov) v zmluve chýbal celkom. Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva (ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a jeho ochrana) pritom zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2007 vrátane, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „suma, počet a termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže urobiť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie súhrnnej sumy úrokov (majúcich byť zaplatených spotrebiteľom okrem istiny a iných poplatkov než úrokov), čo je navzdory odchylnosti takejto úpravy úročenia spotrebiteľských úverov od úročenia úverov všeobecne práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa (ktorý by takto nemal byť pri rozhodovaní sa, či zmluvu uzavrie, zavádzaný ani problematickým údajom o úrokoch, z ktorého nebude schopný vyvodit', aké bude skutočné navýšenie sumy reálne mu poskytnutej a teda i celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť).

Bez ohľadu na už uvedené však zjavne nespochybniteľným bol ten záver súdu prvého stupňa, podľa ktorého tzv. úverová zmluva neobsahovala určenie výšky úrokov ani inak – vynímajúc z toho možnosť vypočítania úrokov odpočítaním od sumy 90.000 niekdajších Sk reálne poskytnutej čiastky (45.000 Sk) a poplatku za uzatvorenie zmluvy (1.500 Sk), kedy by úroky činili 43.500 niekdajších Sk a predstavovať mali až 96,67% (čo by napriek ich rozloženiu na 36 mesiacov alebo tiež tri roky predstavovalo úročenie sadzbou viac než 32% ročne). Práve toto ale spôsobovalo, že bolo prakticky vylúčené spochybnit' správnosť úvahy súdu prvého stupňa o neprimeranosti dojednaní zaväzujúceho dlžníka vrátiť na úrokoch bezmála dvojnásobok sumy mu poskytnutej a po pripočítaní poplatku dokonca presne dvojnásobok takej sumy.

To muselo platiť tým skôr, ak zjavne zavádzajúcimi boli tvrdenia z odvolania o poskytnutí povinnému v skutočnosti až sumy 90.000 Sk a súčasnom započítaní polovice takejto sumy na dojednanú odmenu spojené s neudržateľnou snahou trvať aj na správnosti údajov o celkovej sume úveru len 90.000 niekdajších Sk (dnes inak 2.987,45 eur). Okrem toho, že kolónka o schválenej výške úveru v zmluve obsahuje (v zátvorke) aj úplný výpočet jednotlivých zložiek majúcich naplniť pojem schválená výška úveru (len úver, úroky a 1.500-korunový poplatok za uzavretie zmluvy, nie teda aj odvolaním tvrdená zmluvná odmena), totiž argumentácia z odvolania popierala i samotný účel zmluvy o úvere (všeobecne, resp. i špecificky zmluvy o spotrebiteľskom úvere), ktorým je poskytnutie finančných prostriedkov veriteľovi

dlžníkovi (či už vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej obdobnej forme). Ak by totiž aj došlo k tvrdenému okamžitému započítaniu si pohľadávky oprávnenej na zmluvnú odmenu (hneď v súvislosti s poskytnutím povinnému úveru), znamenalo by to len toľko, že úver (disponibilné finančné prostriedky veriteľa) reálne neboli poskytnuté (k dispozícii dlžníkovi) v sume schválenej výšky úveru, ale len vo výške polovice takejto sumy (len 45.000 Sk, keďže ďalších 45.000 Sk do celkovej sumy 90.000 Sk povinný reálne ani neobdržal).

Takéto dojednanie bolo evidentne v rozpore s úpravou O. z. o spotrebiteľských zmluvách (tzv. normy spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle, najmä okresným súdom uvádzaný § 53 ods. 1 zákona) i o právnych úkonoch aspirujúcich na označenie za platné všeobecne (tu por. i § 37 ods. 1 a § 39 O. z.) a pre praktickú neoddeliteľnosť jednotlivých častí tzv. úverovej zmluvy to spôsobovalo práve okresným súdom konštatovanú nedovolenosť plnenia založeného na zmluve postihnutej takouto vadou, napriek tomu však priznaného rozhodcovským rozsudkom.

Súd prvého stupňa síce pochybil pri usúdení na rozpor s právom aj u dojednania o úrokoch (obdobne ako v inej veci tej istej oprávnenej vedenej Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 10CoE/202/2010), keďže prehliadol rozdiel medzi vymáhaným úrokom a ním uvádzaným úrokom z omeškania. Platné právo totiž ustanovuje obmedzenia len pre druhý z týchto dvoch druhov príslušenstva pohľadávky a nie aj ten prvý (v tu zmieňovanej súvislosti por. najmä § 121 ods. 3 a § 517 ods. 2 O. z. a tiež nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z. – pre účely občianskeho práva), čo pritom neznamená, že tu ochranu môže požívať akýkoľvek výkon práva (§ 3 ods. 1 O. z.). I keď rovnakého zmiešavania pojmov (ich nerozlišovania) sa dopustila i oprávnená (odvolaním taktiež zakladajúcim názor o dovoľenosti úrokov z omeškania podľa obchodného práva na ustanovení § 369 ods. 1 Obch. z., teda na ustanovení upravujúcom úroky z omeškania a nie úroky); oba takéto omyly v právnej argumentácii ostali bez vplyvu na správnosť napadnutého uznesenia, keďže sa tu rozpor tzv. úverovej zmluvy so zákonom a prenesene cez ňu i nedovolenosť plnenia priznaného exekučným titulom týkali i priznaných úrokov (nie teda i úrokov z omeškania, ktoré oprávnená vychádzajúc zo stavu v čase tohto rozhodovania odvolacieho súdu ani predmetom exekúcie neurobila).

Čo však naopak za správne považovať nešlo, bol názor o absolútnej neexekvovateľnosti rozhodcovského rozsudku predstavujúceho tu exekučný titul pri nespornosti (opäť determinovanej doterajším obsahom spisu) toho, že oprávnená povinnému reálne poskytla 45.000 niekdajších Sk (dnes 1.493,73 eur). Ak by sa totiž mal prijať záver, podľa ktorého rozhodcovský rozsudok i v takejto časti zaväzuje povinného na plnenie právom nedovolené, resp. rozporné s dobrými mravmi, malo by to za následok, že veriteľovi úveru považovaného za spotrebiteľský by sa nemalo dostať späť ani tej sumy, ktorú dlžníkovi poskytol a z pohľadu známych zmluvných typov by takéto dovedenie argumentácie súdu prvého stupňa ad absurdum presviedčalo o darovaní (ktorý úmysel nielen u veriteľky, ale i u dlžníka treba nepochybné vylúčiť).

Pri riadení sa už opísanými úvahami preto nutné bolo oddeliť časť plnenia (priznaného rozhodcovským rozsudkom) dotknutú vadou na ujmu vykonateľnosti rozhodnutia (všetko okrem istiny) a tú časť, ktorá naopak atribútom nedovolenosti plnenia netrpela (istina – ktorou v tu opisovanej súvislosti treba rozumieť výlučne sumu povinnému reálne poskytnutú a to bez ohľadu na právny dôvod povinnosti, ktorým by pri neplatnej zmluve bol záväzok na vydanie bezdôvodného obohatenia). I keď ani u takejto druhej časti nemožno vylúčiť, že vo vzťahu k nej si povinný záväzok už splnil, z doterajších podkladov sa nič také nepodáva a odvolací súd preto v časti týkajúcej sa sumy nad 1.493,73 eur napadnuté uznesenie podľa § 251 ods. 4 a § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil a vo zvyšku ho podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 rovnakého zákona zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O trovách odvolacieho konania potom nerozhodoval, keďže s prihliadnutím k čiastočnému zrušeniu napadnutého uznesenia je tu povinnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.), samozrejme až v rozhodnutí, ktorým sa konanie prinajmenšom čiastočne skončí (najskôr v uznesení čiastočne zastavujúcom exekúciu podľa § 44 ods. 3 vety prvej E. p.).

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie: Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.

Trnava 9. augusta 2011

Mgr. Dušan Čimo
predseda senátu